

รายงานการเดินทางศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา
สภาผู้แทนราษฎร
ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ กันยายน ๒๕๕๒

สำนักกรรมการ ●
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
รายชื่อคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา	(ข)
รายชื่อคณะเดินทาง และ กำหนดการเดินทางศึกษาดูงาน	(ค)
บทที่ ๑ การเดินทางศึกษาดูงาน	๑
ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	
บทที่ ๒ บททั่วไป	๓
-การเมืองการปกครอง	๕
-เศรษฐกิจการค้า	๕
-ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม	๖
-กรอบความร่วมมือ	๖
-การแลกเปลี่ยนการเยือนล่าสุด	๕
-ความตกลงไทย – เวียดนามที่สำคัญ	๕
-การเยือนที่สำคัญ	๑๑
ภาพรวมเศรษฐกิจเวียดนาม	๑๓
บทที่ ๓ ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานสภาแห่งชาติเวียดนาม	๑๘
บทที่ ๔ ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน	๒๔
-ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	๒๕
ภาคผนวก	
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ	
ประมวลภาพคณะกรรมการ	

(ก)

คำนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภานั้น การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศของคณะกรรมการก็มีความจำเป็นเพื่อนำผลจากการเดินทางไปศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปฏิบัติงานของคณะกรรมการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ในการนี้ คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การส่งออก คุณค่าการค้า ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา การประดิษฐ์หรือการคิดค้นเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและเจรจาธุรกิจการค้าและทรัพย์สินทางปัญญา ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ ถึง วันอาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒ เข้าเยี่ยมชมวาระประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ สภาแห่งชาติเวียดนาม ณ สำนักงานสภาแห่งชาติเวียดนาม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งสองประเทศ และได้จัดทำรายงานการเดินทางศึกษาดูงาน ประโยชน์ที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่อรายงานประธานสภาผู้แทนราษฎร เผยแพร่แก่สมาชิกรัฐสภา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐสภา ตลอดจนผู้สนใจทุกท่านเพื่อทราบผลการเดินทางไปศึกษาดูงานในครั้งนี้และสามารถนำข้อมูลบางส่วนไปใช้ประโยชน์ได้บ้างไม่มากก็น้อย และหากรายงานฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ในนามคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ ด้วย

(นายพตดิษฐ์ วีริยะโรจน์)

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา

บทที่ ๑

การเดินทางศึกษาดูงานสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๑ (๒๖) กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาและทรัพย์สินทางปัญญา สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การส่งออก คุณค่า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียน การประดิษฐ์ หรือการค้นคิดเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการได้ประชุม ศึกษาดูงานในประเทศ จัดสัมมนา ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาในอำนาจหน้าที่ และการเดินทางศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง ด้านการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นประโยชน์ของต่างประเทศ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่อไป ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการจึงมีมติกำหนดเดินทางศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒

วัตถุประสงค์การเดินทาง

๑. เพื่อพบปะบุคคลสำคัญของต่างประเทศ ศึกษาดูงานด้านสถานะเศรษฐกิจ การค้า การส่งออก การลงทุน และทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งสองประเทศ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ
๒. เพื่อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง
๓. เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เป้าหมายการศึกษาดูงาน

๑. เพื่อเชื่อมการวะและพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้า การส่งออกของประเทศเวียดนามกับประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ ณ สภาแห่งชาติเวียดนาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การเดินทางศึกษาดูงานต่างประเทศถือเป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างวิสัยทัศน์มุมมองใหม่ ๆ ให้กับคณะกรรมการ
๒. เพื่อนำผลการศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสภาผู้แทนราษฎร และจะทำรายงานผลการศึกษาดูงานกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๓. การศึกษาดูงานมีการประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำ ณ กรุงฮานอย กระทรวงการต่างประเทศ ทำให้ได้รับทราบถึงลักษณะโดยรวมของสถานะเศรษฐกิจการค้า วิธีการบริหารจัดการด้านตลาดการค้าอันมีผลต่อการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจการค้าของประเทศไทยทั้งในระดับพื้นฐานจนถึงการส่งเสริมการส่งออกสินค้าภายในเขตประเทศอาเซียน หรือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. การศึกษาดูงานด้านการส่งออกสินค้า การลงทุนด้านการค้าในการพบปะหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการเศรษฐกิจของเวียดนาม จะทำให้คณะกรรมการได้รับทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการของเวียดนามในการบริหารจัดการด้านการค้าของเวียดนามและความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสอง

๕. คณะกรรมการได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศร่วมกันเป็นเวลาหลายวัน ก่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีต่อกัน สร้างความสนิทสนม สม่ัครสมานสามัคคีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และนำความรู้ที่ได้รับจากการเดินทางศึกษาดูงานครั้งนี้มาปรับใช้ในการทำงานให้เหมาะสมกับสังคมไทยต่อไป

บทที่ ๒

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

Socialist Republic of Vietnam

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่ ๓๓๑,๐๓๓ ตารางกิโลเมตร (๐.๖๔๕ เท่าของประเทศไทย)

เมืองหลวง กรุงฮานอย (Hanoi)

เมืองสำคัญ นครโฮจิมินห์ ดานัง เว้

ประชากร ๘๔.๔ ล้านคน (๒๕๔๕)

ศาสนา พุทธ (มหายาน)

ภาษาราชการ ภาษาเวียดนาม

รูปแบบการปกครอง ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์เป็นพรรคการเมืองเดียว

ประมุข นายเหวียน มินห์ เจี๊ยต (Nguyen Minh Triet) ประธานาธิบดี

หัวหน้ารัฐบาล นายเวียน เติน ชุง นายกรัฐมนตรี (Nguyen Tan Dung)

เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ นายหน่ง ดึ๊ก หมั่น (Nong Duc Manh)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายฝ่าม ซา เคียม (Pham Gia Khiem) ซึ่งดำรงตำแหน่ง
รองนายกรัฐมนตรีอีกตำแหน่งด้วย

รัฐบาล รัฐบาลแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีและรับรองโดยสภาแห่งชาติ (National Assembly) วาระ ๕ ปี
วันชาติ วันที่ ๒ กันยายน

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ๕๐.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๔๘)

อัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) ร้อยละ ๘.๑๗ (ปี ๒๕๔๘)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP per capita) ๗๒๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๔๘)

สกุลเงิน ด่ง อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ ๔๖๑ ด่ง ต่อ ๑ บาท (๑๗ ม.ค. ๒๕๕๐)

การค้าระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๔๘ มูลค่าการนำเข้าสินค้าของเวียดนามเท่ากับ ๔๔.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
มูลค่า การส่งออกเท่ากับ ๗๘.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เวียดนามจึงขาดดุลการค้ารวมทั้งสิ้น ๔.๘
พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกที่สำคัญ น้ำมันดิบ ถ่านหิน สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อาหารทะเล ข้าว ผลิตภัณฑ์ไม้
ยางพารา สินค้าชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และกาแฟ

สินค้านำเข้าที่สำคัญ วัตถุดิบ วัสดุเพื่อสิ่งทอ เครื่องหนัง เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม จักรยานยนต์ รถยนต์
ตลาดส่งออกที่สำคัญ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ออสเตรเลีย สิงคโปร์ เยอรมนี อินโดนีเซีย อังกฤษ
และไต้หวัน

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน เกาหลีใต้ สหภาพยุโรป ไทย ฮองกง มาเลเซีย และสหรัฐอเมริกา
การลงทุนจากต่างประเทศ ปัจจุบันมีจำนวน โครงการลงทุนจากต่างชาติทั้งสิ้น ๖,๘๑๓ โครงการ มีมูลค่ารวม
๑๐.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ลงทุนที่สำคัญ ไต้หวัน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮองกง เกาะบริติชเวอร์จิน เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส
สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ตามลำดับ ส่วนไทยอยู่ในอันดับที่ ๑๒ (๑๕๓ โครงการ เงินทุนจดทะเบียน ๑.๕๔ พันล้าน
ดอลลาร์สหรัฐ)

การค้าไทย - เวียดนาม ประมาณ ๓.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (๒๕๔๘) (ไทยเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๖ ของเวียดนาม
ส่วนเวียดนามเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๑๖ ของไทย)

สินค้าที่ไทยส่งออก เม็ดพลาสติก น้ำมันสำเร็จรูป เหล็ก ก๊าซปิโตรเลียมเหลว รถจักรยานยนต์

สินค้าที่ไทยนำเข้า เครื่องจักรไฟฟ้า น้ำมันดิบ ถ่านหิน เมล็ดพืช ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทะเล

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๕ (ค.ศ. ๑๙๗๖)

เอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย นายกิตติพงษ์ วัฒนอง
เอกอัครราชทูตเวียดนามประจำประเทศไทย นายเหวียน ชุง ฮึง
กงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์ นายประวิทย์ ชัยมงคล
กงสุลใหญ่ ประจำจังหวัดขอนแก่น นายเหวียน วัน เฟิม

การเมืองการปกครอง

เวียดนามเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมือง มีเอกภาพสูง และมีการกระจายอำนาจ ซึ่งในการเปลี่ยนผู้นำครั้งล่าสุดภายหลังการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม สมัยที่ ๑๐ เมื่อกลางปี ๒๕๔๘ มีผู้นำที่มาทั้งจากภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งมีประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจและมีภาพลักษณ์ของผู้นำรุ่นใหม่

เศรษฐกิจการค้า

นโยบายของรัฐบาลปัจจุบันยังคงรักษาทิศทางเดิม กล่าวคือ เน้นการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมตามนโยบาย “โด่ย เหมย” (Doi Moi) ซึ่งเข้าสู่ปีที่ ๒๐ และขณะนี้มีการดำเนินการเร่งปรับตัวเข้ากับกระแสเศรษฐกิจและสังคมของโลก ซึ่งในภาพรวมถือว่าเป็นไปได้ด้วยดี ทำให้ปัจจุบันเวียดนามมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ ๘.๔ ซึ่งสูงสุดในรอบ ๕ ปี และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาร้อยละ ๖.๕ ซึ่งถือว่าสูงเป็นอันดับที่ ๒ ในเอเชียรองจากจีน ทั้งนี้ พลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือการเติบโตของการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งออกวัตถุดิบ (น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ) สิ่งทอ เครื่องหนังและสินค้าเกษตร ขณะที่การท่องเที่ยวและภาคบริการก็พัฒนาไปมากจากความสนใจของต่างประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลได้พยายามปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ WTO (เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘) มีการปฏิรูปและการปรับปรุงกลไกภาครัฐ อย่างเร่งรีบ พร้อมทั้งได้พยายามศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจากหลายประเทศ

ในระหว่างการประชุมสมัชชาพรรคฯ สมัยที่ ๑๐ นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้แถลงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓ ซึ่งระบุถึงเป้าหมายและทิศทางของการพัฒนาประเทศในช่วง ๕ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) ดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ (Doi Moi) เพื่อให้อัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเติบโตร้อยละ ๘ หรือมากกว่าภายในปี ๒๕๕๓ (ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น ๘๔-๘๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) (๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยมเพื่อก้าวสู่ความเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและทันสมัยภายในปี ๒๕๖๓ (๓) พัฒนา knowledge - based economy (๔) ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ เวียดนามมีนโยบายเน้นหนักเรื่อง การส่งเสริมธุรกิจเอกชน เร่งปฏิรูปรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ และเชิญชวนนัก ลงทุนจากต่างประเทศ

ปัจจุบันมีการเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น การตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามเมืองสำคัญ ๆ (ที่ จ.บารเยี วุง เต่า ซึ่งอยู่ใกล้นครโฮจิมินห์) การปรับปรุงท่าเรือน้ำลึก (ดานัง และที่อ่าวคัมรานห์) และท่าอากาศยานนานาชาติให้ทันสมัย ในส่วนของการเตรียมความพร้อมด้านพลังงานไฟฟ้า เวียดนามมีแผนการลงทุนโดยใช้งบประมาณหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อปรับปรุงโรงไฟฟ้าทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีการสร้างเขื่อนใหม่ที่ จ.เซินลา ทางภาคเหนือซึ่งจะเป็นเขื่อนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งกำลังเตรียมโครงการสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ โดยมีเป้าหมายให้สร้างเสร็จภายในปี ๒๕๖๓ ด้านอุตสาหกรรม เวียดนามกำลังพัฒนาหลายด้านที่สอดคล้องกับสภาพและเงื่อนไข อาทิ อุตสาหกรรมต่อเรือ โดยปัจจุบันเวียดนามสามารถต่อเรือสินค้าขนาดระวาง ๕๓,๐๐๐ ตันได้ และตั้งเป้าที่จะต่อเรือขนาดระวาง ๑ แสนตันในอนาคต โดยได้รับความร่วมมือด้านเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

เวียดนามยังคงต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ ส่วนหนึ่งได้จากการลงทุนต่างชาติ ซึ่งขณะนี้มีการกระจายอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นอนุมัติโครงการลงทุนระดับเล็กและกลางได้ นอกจากนี้ เวียดนามยังได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศและองค์กรต่าง ๆ อาทิ IDA (International Development Association) ADB JICA และยังมีเงินจากกลุ่มชาวเวียดนามโพ้นทะเล (“เวียดนามเกียว”) หลายล้านคนซึ่งส่งเข้าไปพัฒนาระบบเศรษฐกิจของเวียดนามอีกด้วย

ด้วยเสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจที่ชัดเจน และความเชื่อมั่นในเรื่องความเอจริงเอจ้งในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ กับการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ฯลฯ ได้มีส่วนช่วยดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติเข้าสู่เวียดนามเพิ่มสูงขึ้น ทำให้จนถึงขณะนี้มีเงินลงทุนต่างชาติเข้าสู่เวียดนามแล้วเป็นจำนวนถึง ๕๖.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จำนวนกว่า ๖,๖๓๕ โครงการ โดยมีสิงคโปร์ ใต้หวัน และเกาหลีใต้เป็นผู้ลงทุนลำดับต้น ๆ รวมทั้งญี่ปุ่นซึ่งมองเวียดนามในฐานะอีกทางเลือกหนึ่งนอกจากจีน โดยเปลี่ยนไปลงทุนในเวียดนามเพิ่มขึ้นเพื่อกระจายความเสี่ยงด้านการลงทุน

อย่างไรก็ดี เวียดนามยังคงมีปัญหที่ประสบอยู่โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลเวียดนามได้พยายามวางแผนเพื่อรับมือปัญหาเหล่านี้ โดยเน้นการสร้างความอยู่ดีกินดี มีโครงการส่งเสริมการจ้างงานและจัดอบรมวิชาชีพแก่ประชาชนกว่าล้านคน มีการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยมีใต้หวัน มาเลเซีย และเกาหลีใต้ เป็นตลาดแรงงานสำคัญ นอกจากนี้ ยังคงให้ความสำคัญกับการลดระดับความยากจน ซึ่งที่ผ่านมาถือว่าเวียดนามประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ โดยได้รับการยอมรับจาก UNDP จากการที่เวียดนามสามารถลดระดับความยากจนจากร้อยละ ๖๐ ในปี ๒๕๓๓ เป็นร้อยละ ๑๘ ในปี ๒๕๔๗

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ความสัมพันธ์ทั่วไป

ไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนามเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๕ และเปิดสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงฮานอย และสถานกงสุลใหญ่ที่นครโฮจิมินห์ เมื่อปี ๒๕๒๑ และ ๒๕๓๕ ตามลำดับ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย ประกอบด้วยสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารและสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ปัจจุบัน นายกิตติพงษ์ ณ ระนอง ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย (ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕) ในส่วนของเวียดนาม ได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตในประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๒๑ มีนายเหวียน ชุย ฮึง (Nguyen Duy Hung) เป็นเอกอัครราชทูตฯ (ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕)

สถานะความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย - เวียดนามในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ดี ไม่มีปัญหาสำคัญค้างคา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง มีการไปมาหาสู่ระหว่างกันเพิ่มขึ้น รวมถึงในระดับท้องถิ่นจากการที่มีเส้นทางเชื่อมโยงถึงกันค่อนข้างสะดวก ทั้งสองฝ่ายได้จัดทำความตกลงรูปแบบต่าง ๆ ระหว่างกันรวมแล้วกว่า ๔๐ ฉบับ

กรอบความร่วมมือ

ขณะนี้ ทั้งสองฝ่ายได้วางกลไกสำหรับดูแลความสัมพันธ์ในหลายระดับ ในระดับสูงสุดมีกรอบการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย - เวียดนามอย่างไม่เป็นทางการ (Joint Cabinet Retreat : JCR) ซึ่งในการประชุม JCR ครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๔๗ ทั้งสองฝ่ายได้แสดงเจตนารมณ์ใน “แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย - เวียดนาม ในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ ๒๑” (Joint Statement on the Thailand - Vietnam Cooperation Framework in the First Decade of the ๒๑st Century) ระบุให้มีการเพิ่มพูนความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน และตกลงให้จัดตั้งกลไกการหารือร่วม (Joint Consultative Mechanism : JCM) เพื่อให้เป็นกลไกในระดับรองจาก JCR และทำหน้าที่ดูแล ประสานความร่วมมือในภาพรวมแทนคณะกรรมการร่วมไทย - เวียดนาม (Joint Commission : JC)

ในด้านการเมืองและความมั่นคง มีความร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด โดยมีกรอบการประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง (Joint Working Group on Political and Security Cooperation : JWG on PSC) เป็นกลไกสำคัญ

ความร่วมมือด้านการค้า

เป็นสาขาที่มีความก้าวหน้ามาก ดังเห็นได้จากการที่ทั้งสองฝ่ายตั้งเป้าหมายใน “แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย - เวียดนาม ในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ ๒๑” เมื่อต้นปี ๒๕๔๗ ที่จะให้มูลค่าการค้ารวมเพิ่มจาก ๑.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น ๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๕๓ ซึ่งทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุเป้าหมายนี้ในปี ๒๕๔๘ เร็วกว่าที่กำหนดถึง ๕ ปี ปัจจุบันทั้งสองฝ่ายได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันที่จะเพิ่มมูลค่าการค้ารวมให้ได้ ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๕๓

ไทยมีความร่วมมือกับเวียดนามในด้านการค้าข้าว โดยผ่านสภาความร่วมมือการค้าข้าว (Council on Rice Trade Cooperation) ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ๕ ประเทศ ได้แก่ ไทย จีน เวียดนาม อินเดีย และปากีสถาน นอกจากนี้ ไทยแสดงท่าทีสนับสนุนเวียดนามให้เข้าร่วมในความร่วมมือด้านยางพาราสามฝ่าย (ไทย - มาเลเซีย - อินโดนีเซีย) เนื่องจากเวียดนามเป็นผู้ส่งออกยางพาราที่สำคัญรายหนึ่ง ไทย - เวียดนามมีกรอบการประชุมคณะกรรมการการค้าร่วม (Joint Trade Commission : JTC) จัดตั้งเมื่อปี ๒๕๓๘ มีอธิบดีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ เป็นประธานร่วมฝ่ายไทย

ความร่วมมือด้านการลงทุน

ไทยลงทุนในเวียดนามสูงเป็นอันดับที่ ๑๒ จากนักลงทุนต่างชาติทั้งหมดในเวียดนาม มีโครงการต่าง ๆ รวม ๑๕๓ โครงการ คิดเป็นมูลค่า ๑.๕๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (กรกฎาคม ๒๕๕๐) แหล่งใหญ่ที่สุดที่เอกชนไทยไปลงทุนคือที่นคร โฮจิมินห์และจังหวัดข้างเคียง ในสาขาสำคัญ ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม เคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารสัตว์ อุตสาหกรรมพลาสติก ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้สาขาการลงทุนที่มีความน่าสนใจได้แก่ ภาคบริการ ซึ่งไทยมีประสบการณ์และเวียดนามมีความต้องการด้านนี้เพิ่มขึ้นอีกมากเมื่อเข้า WTO และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง

ด้านวิชาการ สังคม และวัฒนธรรม

ไทยมีความร่วมมือทางวิชาการกับเวียดนามตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ผ่านกรอบการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - เวียดนาม นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนการสอนภาษาระหว่างกัน โดยไทยได้รับความร่วมมือในการเปิดหลักสูตรสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย ๕ แห่งของเวียดนาม ขณะที่เวียดนามสนับสนุนงบประมาณ ๓.๕ แสนดอลลาร์สหรัฐ สร้างโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามที่จังหวัดนครพนม นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานสาขาต่างๆ ระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เวียดนามให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาหมู่บ้านมิตรภาพไทย - เวียดนาม ที่บ้านนาจอก จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นสถานที่ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เคยพำนักในช่วงกอบกู้เอกราช ขณะนี้ไทย - เวียดนามร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านดังกล่าวให้เป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งของการฉลองครบรอบ ๓๐ ปี ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยฝ่าย

ไทยได้จัดสรรงบประมาณ ๒ ล้านบาทเพื่อสร้าง “ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์” ภายในหมู่บ้านดังกล่าวสำหรับเผยแพร่ความรู้ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านวัฒนธรรมของสองประเทศเพื่อเป็นการ “ต่อยอด” โครงการหมู่บ้านมิตรภาพฯ

ในระดับท้องถิ่นก็มีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนซึ่งขณะนี้เครือข่ายเส้นทางคมนาคมสายต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงไทย - เวียดนามได้รับการพัฒนาไปมาก เช่น เส้นทางหมายเลข ๕ ตามโครงการ EWEC จากมุกดาหารไปสะพานนะเขตถึงเมืองเว้ในเวียดนาม (สะพานมิตรภาพ ๒ เปิดใช้งานเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕) เส้นทางหมายเลข ๘ จากจังหวัดนครพนมผ่านแขวงคำม่วนไปยังเมือง Vinh ในเวียดนาม และเส้นทางด้านใต้ เริ่มจากกรุงเทพฯ - อยุธยา - เสียมราฐ - พนมเปญ - โฮจิมินห์ ซึ่งเส้นทางหลักทั้ง ๓ จะยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนของไทย - ลาว - กัมพูชา - เวียดนาม ในการติดต่อไปมาหาสู่และค้าขายกัน

การแลกเปลี่ยนการเยือนล่าสุด

นายกรัฐมนตรีได้เยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๕ และต่อมา นายเหวียน เติง ชุง นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้มาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ ภายหลังร่วมพิธีเปิดสะพานมิตรภาพ ๒ ที่จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งในการเยือนดังกล่าวมีการหารือในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การพิจารณาโครงการเพื่อ “ต่อยอด” โครงการพัฒนาเส้นทาง East - West Economic Corridor (EWEC) ที่มีสะพานมิตรภาพ ๒ เป็นตัวเชื่อมโยง การเพิ่มบทบาทไทย - เวียดนามเพื่อร่วมกันพัฒนาอนุภูมิภาค การส่งเสริมความร่วมมือด้านข้าวสำหรับประเทศในกลุ่ม ACMECS (ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง : Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy) การขอให้เวียดนามผ่อนคลายนโยบายด้านการค้าและการลงทุนสำหรับเอกชนไทย สำหรับในส่วนของเอกสารสำคัญ รัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้ให้การรับรองแผนยุทธศาสตร์ JSEP (Joint Strategy for Economic Partnership) ซึ่งเป็นเอกสารรายงานผลการศึกษาวิจัย “จุดแข็ง” และเปรียบเทียบศักยภาพของทั้งสองประเทศ เพื่อเสนอแนะแนวทางและโครงการให้แก่ภาครัฐและเอกชนในการร่วมมือกันขยายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีการรับรองเอกสาร Security Outlook ซึ่งเป็นเอกสารแสดงมุมมองด้านความมั่นคงของทั้งสองประเทศเพื่อวางแนวทางการร่วมมือกันรับมือกับปัญหาด้านความมั่นคงในอนาคต

ความตกลงไทย - เวียดนามที่สำคัญ

๑. ความตกลงจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย - เวียดนาม ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๔
๒. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ ลงนามเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๔
๓. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเรื่องการผลิตและส่งออกข้าว ลงนามเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๕

๔. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๕
๕. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ลงนามเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๗
๖. ความตกลงทางด้านวัฒนธรรม ลงนามเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๕
๗. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราซึ่งกันและกันสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ และอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราสำหรับหนังสือเดินทางธรรมดา ลงนามเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๐
๘. ความตกลงว่าด้วยการแบ่งเขตทางทะเลระหว่างไทยและเวียดนามในอ่าวไทย ลงนามเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๐
๙. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านกฎหมายและการศาล ลงนามเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๑
๑๐. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด สารออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและสารตั้งต้น ลงนามเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๑
๑๑. บันทึกความเข้าใจระหว่างกองทัพเรือไทยและกองทัพเรือเวียดนามว่าด้วยการลาดตระเวนร่วมและการจัดตั้งโครงการติดต่อสื่อสาร ลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๒
๑๒. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดา ลงนามเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓
๑๓. บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานส่งเสริมการลงทุนกับกระทรวงวางแผนและการลงทุนเวียดนามว่าด้วยการลงทุนไทย - เวียดนาม ลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๖
๑๔. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖
๑๕. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๑๖. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านวิชาการ ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๑๗. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุข ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๑๘. แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย - เวียดนามในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ ๒๑ ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๑๙. ความตกลงว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒๐. กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒๑. แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยข้อตกลงเพื่ออำนวยความสะดวกการขนส่งทางถนน ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒๒. ความตกลงย่อยว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒๓. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการบังคับใช้มาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

การเยือนที่สำคัญ

๑. การเยือนของฝ่ายไทย

๑.๑ การเสด็จเยือนของพระราชวงศ์

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนเวียดนามใต้ เมื่อวันที่ ๑๘-๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ - สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนเวียดนามวันที่ ๕-๘ กันยายน ๒๕๔๐ เสด็จฯ เยือนนครโฮจิมินห์เพื่อทรงฝึกบินเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนเวียดนาม ๒ ครั้งเมื่อวันที่ ๑๗-๒๑ มีนาคม ๒๕๓๖ และวันที่ ๑๕-๒๑ เมษายน ๒๕๔๓

- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนเวียดนาม ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๑-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๔๖

- พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เสด็จเยือนเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เพื่อทรงแข่งขันแบดมินตัน

๑.๒ การเยือนของนายกรัฐมนตรี

- พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เยือนเวียดนาม ๓ ครั้ง

(๑) การเยือนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ เมษายน ๒๕๔๔

(๒) วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เพื่อประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย - เวียดนาม ครั้งที่ ๑

(๓) วันที่ ๘-๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ เพื่อร่วมประชุมสุดยอดผู้นำ ASEM ครั้งที่ ๕

- พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี เยือนเวียดนาม ๒ ครั้ง

(๑) การเยือนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๕

(๒) การเยือนกรุงฮานอย เพื่อร่วมประชุมผู้นำ APEC ครั้งที่ ๑๔ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

๒. การเยือนของฝ่ายเวียดนาม

๒.๑ การเยือนของประธานาธิบดี

- นายเจิ่น ดึ๊ก เลื่อง (Tran Duc Luong) ประธานาธิบดีเวียดนาม (ในขณะนั้น) เยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (State Visit) ระหว่างวันที่ ๖-๘ ตุลาคม ๒๕๔๑

๒.๒ การเยือนของนายกรัฐมนตรี

- นายฟาน วัน ข่าย (Phan Van Khai) นายกรัฐมนตรี (ในขณะนั้น) เยือนไทย ๔ ครั้ง

๑) วันที่ ๕-๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เพื่อเยือนอย่างเป็นทางการ

๒) วันที่ ๒๐-๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ประชุมผู้นำ APEC ครั้งที่ ๑๑ ที่กรุงเทพฯ

๓) วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ประชุมคณะรัฐมนตรีร่วม ไทย - เวียดนาม ครั้งที่ ๑ ที่จังหวัดนครพนม

๔) วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เยือนไทยเพื่อร่วมประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๒ ที่กรุงเทพฯ

- นายเหวียน เติน ชุง (Nguyen Tan Dung) นายกรัฐมนตรีเยือนไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ภาพรวมเศรษฐกิจเวียดนาม

๑. ข้อมูลเศรษฐกิจ เวียดนาม ปี ๒๕๕๐

- การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ ๘.๔๘
- มูลค่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP)	ประมาณ ๗๓.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร/ปี	๘๓๕ ดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่าการส่งออก	๔๘.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่าการนำเข้า	๖๐.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ขาดดุลการค้า	๑๒.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่าการลงทุนต่างชาติ (FDI) (รวมตั้งแต่ปี ๒๕๓๑)	๘๓.๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- มูลค่า FDI ปี ๒๕๕๐	๒๐.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- นักท่องเที่ยวต่างชาติ	๔.๓ ล้านคน
- รายได้จากการท่องเที่ยว	๓.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- สำรองเงินตราต่างประเทศ	ประมาณ ๒๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ดัชนีราคาผู้บริโภค	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๖๓
- อัตราแลกเปลี่ยน (สิ้นเดือน ธ.ค. ๕๐)	๑๖,๐๓๐ ดอง/๑ ดอลลาร์สหรัฐ

เศรษฐกิจ เวียดนาม ในปี ๒๕๕๐ ขยายตัวสูงสุดในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา สถานะทางด้านการคลังมีเสถียรภาพ มีเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งในคลาดทุน (portfolio inflows) ๖-๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และในโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) โดยโครงการที่ผ่านความเห็นชอบปี ๒๕๕๐ มีมูลค่าสูงถึง ๒๐.๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ดำเนิน โครงการแล้ว ๔.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มจากปี ๒๕๔๘ ร้อยละ ๖๕.๑ รวมทั้งเงินส่งกลับประเทศจากชาวเวียดนามโพ้นทะเลตามช่องทางที่เป็นทางการกว่า ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (มากกว่าร้อยละ ๕ ของ GDP ของ เวียดนาม และมากเป็นลำดับ ๔ สำหรับประเทศเอเชียรองจากอินเดีย จีน และฟิลิปปินส์) เงินความช่วยเหลือด้านการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) จากประเทศต่างๆ และรายได้จากการที่มีชาวต่างชาติท่องเที่ยวและดำเนินธุรกิจ ใน เวียดนาม มากขึ้น (เพิ่มจากปี ๒๕๔๘ ร้อยละ ๑๗)

การไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศจำนวนมากอย่างต่อเนื่องส่งผลให้สำรองเงินตราต่างประเทศของเวียดนาม เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเกือบ ๒ เท่าในรอบปีที่ผ่านมา (จาก ๑๑.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือน ธ.ค. ๒๕๔๕ เป็นกว่า ๒๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อสิ้นปี ๒๕๕๐) ทำให้รัฐบาล เวียดนาม มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการดำเนินนโยบายด้านการเงิน รวมถึงการดูแลระดับอัตราแลกเปลี่ยน ถึงแม้ เวียดนาม มีหนี้ต่างประเทศค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับ GDP แต่ส่วนใหญ่เป็นหนี้ระยะยาวในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของรัฐบาล

ในด้านการค้า การส่งออกของ เวียดนาม มีมูลค่ารวม ๔๘.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวจากปี ๒๕๔๕ ร้อยละ ๒๑.๕ แต่การนำเข้ามีมูลค่ารวม ๖๐.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๕ ทำให้เวียดนาม ขาดดุลการค้าสูงถึง ๑๒.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๒.๕ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของ เวียดนาม โดยมูลค่าการค้าดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๕ ถึง ๒.๔ เท่าตัว

ปัญหาทางเศรษฐกิจสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนคือ ค่าครองชีพใน เวียดนาม ได้เพิ่มขึ้นสูงมาก โดยดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๖๓ จากปลายปี ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มที่สูงกว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันอัตราเงินเฟ้อ ได้แก่ ราคาน้ำมัน เหล็กท่อน และอุปสงค์ด้านการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ที่เพิ่มสูงมาก การขึ้นเงินเดือนขึ้นต่ำทั่วไป (จาก ๒๘ ดอลลาร์สหรัฐ เป็น ๓๔ ดอลลาร์สหรัฐ ในสิ้นปี ๒๕๕๑) การขยายตัวของสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจเพิ่มจากร้อยละ ๒๖ ในปี ๒๕๔๕ เป็นกว่าร้อยละ ๔๐ ในเดือน ธ.ค. ๒๕๕๐ รวมทั้งผลจากการที่รัฐบาลพยายามควบคุมระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองไม่ให้แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

ทางด้านสังคม-เศรษฐกิจ ถือได้ว่า เวียดนาม ประสบความสำเร็จสูงในการลดปัญหาความยากจน โดยสามารถลดอัตราการความยากจนของประชากรเหลือร้อยละ ๑๔.๘๗ จากร้อยละ ๑๕ ในปี ๒๕๔๕ และสามารถสร้างงานได้เพิ่ม ๑.๖๘ ล้านตำแหน่ง แม้จะกำลังประสบปัญหาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น ได้แก่ การย้ายถิ่นของประชากรเข้าสู่เมือง ช่องว่างระหว่างคนรวย-คนจน และอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น

แม้สภาพเศรษฐกิจ เวียดนาม ในภาพรวมมีความแจ่มใส แต่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้เตือนให้รัฐบาล เวียดนาม ดำเนินนโยบายการคลังที่รอบคอบและไม่ใช้จ่ายเกินตัว กำหนดมาตรการคุมซับสภาพคล่อง (sterilization) ส่วนเกินในระบบที่เหมาะสม เพื่อให้เงินไหลเข้าก่อให้เกิดประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจในระยะยาว และเพื่อลดอัตราเงินเฟ้อและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

๒. เป้าหมายทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๑ รัฐบาล เวียดนาม ตั้งเป้าหมายไว้ดังนี้

๑. เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ ๘.๕ – ๙ มูลค่า GDP เพิ่มขึ้นเป็น ๘๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แลรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเพิ่มเป็น ๕๖๐ ดอลลาร์สหรัฐ/ปี เพื่อให้ เวียดนาม พันสถานะเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำ (ธนาคารโลกจัดให้ประเทศที่รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรต่ำกว่า ๘๗๕ ดอลลาร์สหรัฐ/ปี อยู่ในกลุ่มเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำ)

๒. ให้มูลค่าการผลิตด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๕-๔ ด้านอุตสาหกรรม และการก่อสร้างเพิ่มร้อยละ ๑๐.๖-๑๑ และด้านการบริการเพิ่มร้อยละ ๘.๗-๙.๒

๓. ปรับโครงสร้าง GDP เพื่อลดสัดส่วนมูลค่าด้านการเกษตร ป่าไม้และประมงจากร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๕๕๐ เหลือร้อยละ ๑๕.๘ เพิ่มสัดส่วนมูลค่าด้านอุตสาหกรรมและการก่อสร้างจากร้อยละ ๔๑.๘ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ และเพิ่มสัดส่วนมูลค่าด้านการบริการจากร้อยละ ๓๘.๒ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๓๘.๕

๔. เพิ่มมูลค่าการส่งออกเป็น ๕๗.๖-๕๘.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐-๒๒ จากปี ๒๕๕๐ โดยลดการขาดดุลการค้าให้เหลือประมาณ ๑๐.๘-๑๐.๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ร้อยละ ๑๘.๗ ของมูลค่าการส่งออก

๕. ให้มูลค่ารวมของการลงทุนด้านการพัฒนาเพิ่มเป็น ๕๖๗.๓ ล้านล้านบาท (๓๕.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) หรือประมาณร้อยละ ๔๒ ของ GDP หรือเพิ่มจากปี ๒๕๕๐ ร้อยละ ๒๒.๑

๖. รัฐบาลจัดเก็บรายได้รวม ๓๒๑.๔ ล้านล้านบาท (๒๐.๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๕ จากปี ๒๕๕๐ และมีรายจ่าย ๓๕๗.๗๘ ล้านล้านบาท (๒๔.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๘ จากปี ๒๕๕๐ โดยให้ขาดดุลงบประมาณไม่เกินร้อยละ ๕ ของ GDP

๗. ควบคุมการเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อให้ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

๓. ปัญหาท้าทายของการพัฒนาเศรษฐกิจ

๑. อัตราเงินเฟ้อและการขาดดุลการค้า การเพิ่มของดัชนีราคาผู้บริโภคร้อยละ ๑๒.๖๗ ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้สร้างความกังวลอย่างมากแก่รัฐบาล เวียดนาม ธนาคารชาติของเวียดนาม ได้ใช้นโยบายการเงินเพื่อลดข้อขัดแย้งคล่องตัวเกินไปในตลาดเงิน โดยให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มสัดส่วนการกักเงินสำรอง และออกมาตรการต่างๆ รวมถึงการออกพันธบัตรให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะควบคุมอัตราเงินเฟ้อได้ โดยในปี ๒๕๕๑ เป้าหมายการควบคุมอัตราเงินเฟ้อจะเป็นข้อจำกัดสำคัญสำหรับรัฐบาลเวียดนาม ในการใช้เครื่องมือด้านอัตราแลกเปลี่ยนในการส่งเสริมการส่งออก (เวียดนาม พยายามรักษาระดับค่าเงินคงไม่ให้แข็งค่าเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนการส่งออก) โดยเชื่อว่าธนาคารชาติเวียดนาม จะเผชิญแรงกดดันให้ต้องปล่อยให้ค่าเงินคงเป็นไปตามทิศทางของตลาดมากขึ้น

๒. การขาดแคลนแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ เวียดนาม มีประชากรที่อยู่ในวัยทำงานเป็นสัดส่วนที่สูงมาก แต่ยังไม่สามารถผลิตแรงงานมีทักษะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ทัน โดยเฉพาะด้านการเงิน การธนาคาร การจัดการ และการบริการ ซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่มีการขยายตัวสูงจากผลของการที่ เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิก WTO (ยังขาดอยู่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ อัตราใน ๓ ปีข้างหน้า) ส่งผลให้ค่าจ้างแรงงานและอัตราการย้ายงานเพิ่มขึ้นสูงมาก บรรดาประเทศพัฒนาแล้วพยายามผลักดันให้ เวียดนาม เปิดตลาดแรงงานมีทักษะ

โดยอ้างว่าเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนดังกล่าวและเพื่อถ่ายทอดความเชี่ยวชาญแก่แรงงาน เวียดนาม แต่รัฐบาลเวียดนาม ยังลังเลที่จะดำเนินการ

๓. พลังงาน การเติบโตทางเศรษฐกิจสูงทำให้ความต้องการด้านพลังงานของ เวียดนาม ขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดย เวียดนาม จะเป็นประเทศผู้นำเข้าถ่านหินใน ๒-๓ ปีข้างหน้าจากที่ เป็นผู้ส่งออกถ่านหินในปัจจุบัน โดยความกังวลของทางการ เวียดนาม เกี่ยวกับความต้องการพลังงานเพิ่มขึ้นในอนาคตสะท้อนให้เห็นจากการที่รัฐบาล เวียดนาม ประกาศนโยบายไม่ส่งออกก๊าซธรรมชาติ ทางทะเล เวียดนาม ประเมินว่า ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่ง เวียดนาม ตั้งเป้าหมายว่าจะยกระดับเป็นประเทศอุตสาหกรรม เวียดนามจะมีความต้องการพลังงานไฟฟ้ารวม ๒๖,๐๐๐ เมกกะวัตต์ ซึ่งมากกว่าที่สามารถผลิตได้ในปัจจุบันถึง ๒ เท่า

๔. โครงสร้างพื้นฐาน เวียดนาม ยังต้องพัฒนา/ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจอีกมาก ได้แก่ เส้นทางคมนาคม ทั้งถนน ทางรถไฟ ท่าเรือ และการผลิตกระแสไฟฟ้า สำหรับโครงการเส้นทางคมนาคมที่มีลำดับความสำคัญสูง ได้แก่ โครงการทางด่วน ๒๕๔ กม. ระหว่างกรุงฮานอยกับเมือง Lao Cai ติดชายแดนจีน ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่การขนส่งจากมณฑลยูนนาน-ฮานอย-เมืองท่าไฮฟอง รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ภาคเหนือของ เวียดนาม โดย ADB ได้อนุมัติเงินกู้ ๑.๐๕๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (จากค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๑.๒๑๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) คาดว่าจะสร้างเสร็จในปี ๒๕๕๕ และโครงการรถไฟความเร็วสูงระหว่างกรุงฮานอยกับนคร โฮจิมินห์ ซึ่ง JICA กำลังดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ สำหรับในส่วนที่เป็น soft infrastructure เวียดนาม ยังต้องเร่งพัฒนา/ปรับปรุงระบบกฎหมายให้เป็นมาตรฐานสากล ปฏิรูปองค์กรทางราชการที่มีความรับผิดชอบ โปร่งใส รวมถึงพัฒนาสถาบันและคุณภาพทางการศึกษา และการรักษาพยาบาล และหน่วยงานบริการสังคมอื่นๆ

๕. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ รัฐบาล เวียดนาม พยายามที่จะดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ideoอำนวยความสะดวกการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก และสนับสนุนภาคเอกชน เวียดนาม ไปลงทุนในต่างประเทศ โดยจะให้มีการลดขั้นตอนการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ อำนวยความสะดวกขั้นตอนด้านภาษี และเร่งกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อส่งเสริมตลาดทุนของ เวียดนาม อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวยังจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากระบบภาษีของ เวียดนาม มีความซับซ้อนยุ่งยาก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนก็มีการกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีในรายละเอียดมากเกินไปและขาดเป้าหมายที่ชัดเจน สำหรับกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ผ่านมาก็ดำเนินไปได้ น้อยมากเนื่องจากปัญหาการตีมูลค่าทรัพย์สินของรัฐ

๖. การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการเติบโตที่ยั่งยืน ผู้เชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจล้วนแสดงความเชื่อมั่นในอนาคตที่สดใสของเศรษฐกิจ เวียดนาม และเห็นว่า เวียดนาม จะสามารถบรรลุเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ ๘.๕-๙ ในปี ๒๕๕๑ ได้โดยไม่ยากนักการพัฒนาของประเทศ เวียดนาม เป็นที่น่าจับตามอง โดยในขั้นนี้อาจกล่าวได้ว่า เวียดนาม เป็นตัวอย่างที่ดี สำหรับประเทศต่างๆ ที่กำลังพยายามลดปัญหาความยากจน อย่างไรก็ตาม การที่เวียดนาม จะปรับสถานะขึ้นสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับกลางจะทำให้รัฐบาล เวียดนาม ต้องพบกับความท้าทายและต้องใช้ความพยายามมากกว่าการเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำ โดยที่ผ่านมามีหลายประเทศในภูมิภาค ได้สะดุดหลังพลาถเมื่อปรับเปลี่ยนสถานะจากประเทศรายได้เป็นประเทศที่มีรายได้ระดับกลาง จากกับดักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง แต่เพราะบาง ดังนั้น เวียดนาม จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปฏิรูปเศรษฐกิจให้มีความมั่นคงและการจัดการเศรษฐกิจมหภาคอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมการเติบโตที่มั่นคงและดำเนินการลดปัญหาความยากจนอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการต้านทานความผันแปรของเศรษฐกิจโลก FDI เป็นส่วนสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของเวียดนาม โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของผลผลิตอุตสาหกรรม และร้อยละ ๖๐ ของมูลค่าการส่งออก อย่างไรก็ตาม ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา สัดส่วนของ FDI ถึงร้อยละ ๗๐ ได้มุ่งไปที่ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานอย่างมาก ทั้งนี้ UNCTAD ได้เสนอแนะให้รัฐบาล เวียดนาม ทบทวนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ FDI เพื่อให้ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญมากขึ้นต่อการลงทุนด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม การขนส่ง การผลิตไฟฟ้า และการศึกษา ขณะเดียวกันให้มีการจัดทำแผนการจัดการด้านแรงงาน เพื่อรองรับความต้องการด้านแรงงานมีทักษะในด้านต่างๆ

บทที่ ๓

การศึกษาดูงาน ณ สภาแห่งชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา นายเรืองเดช สุพรรณฝ้าย ประธาน
ที่ปรึกษาคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา สภาผู้แทนราษฎร นำคณะกรรมการเดินทาง
ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานสภาแห่งชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าเยี่ยมชมการวะและสนทนาแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นกับ MR. NGUYEN VAN PHUC (เหงียน วัน ฮุก) รองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ
Vice – Chairman of the Economic Affairs Committee Assembly – Socialist Republic of Vietnam
สภาแห่งชาติเวียดนาม และคณะ สรุปการสนทนาได้ดังนี้

MR. NGUYEN VAN PHUC รองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจ กล่าวว่าสภาผู้แทนราษฎร
ประเทศไทยและสภาแห่งชาติเวียดนามมีความสัมพันธ์กันมากมาเป็นระยะเวลายาวนาน ได้มีเกียรติให้การต้อนรับ
คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาจากประเทศไทย ตนเองเป็นสมาชิกสภาแห่งชาติเวียดนาม
มาจากจังหวัดภาคใต้ของเวียดนาม พร้อมแนะนำผู้ให้การต้อนรับประกอบด้วยอธิบดีกรมการค้า ข้าราชการกรม
การค้าและนักข่าวของสภาแห่งชาติเวียดนาม

นายเรืองเดช สุพรรณฝ้าย ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ กล่าวได้ว่าได้รับมอบหมายจาก ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นหัวหน้าคณะเดินทาง ขอขอบคุณ รองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจให้การต้อนรับและแนะนำคณะเดินทางฝ้ายไทย ซึ่งประเด็นการสนทนามีดังนี้

แนวทางการพัฒนาประเทศเวียดนาม

ด้านเศรษฐกิจ

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา เวียดนามมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจรวดเร็วรองจากประเทศจีน เวียดนามมี GDP หนึ่งร้อยหนึ่งพันล้านดอลลาร์ จึงทำให้ทราบว่าเหตุใดเวียดนามจึงพัฒนาด้านเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีกลยุทธ์และนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ ที่ผ่านมามีประเทศเวียดนามเกิดสงคราม มีการปฏิวัติในภาคใต้ของประเทศ จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศอย่างมากมาย

กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจคือทฤษฎีตั้งองค์กรรม การมีองค์กรรมแยกจากประเทศอื่น ทำให้รู้ว่าเวียดนามเป็นอย่างไร ก่อนหน้านั้นผลิตภัณฑ์นำเข้าจากประเทศไทยและประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ หลังจากนั้นรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาประเทศใหม่ ซึ่งนโยบายพัฒนาแบบเน้นภาพรวมเศรษฐกิจระดับประเทศและตำบล เมื่อมีนโยบายพัฒนาประเทศใหม่ โดยเวียดนามลงทุนด้านเศรษฐกิจกับเอกชน และนำลงทุนจากต่างประเทศ ปี ค.ศ. ๑๙๘๖ เวียดนามมีนโยบายปฏิรูปประเทศแบบใหม่เน้นปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมชื่อนโยบาย “โด่ย เหมย “ (DOI MOI) ผ่านมา ๒๓ ปีแล้ว

ด้านเกษตรกรรม

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศเกษตรกรรมค้ำชีพนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เพราะไม่สามารถทำให้ประชาชนผลิตข้าวได้เอง การผลิตและการขายขึ้นอยู่กับรัฐบาล เช่น การปลูกข้าวบริเวณลุ่มแม่น้ำแดงที่ผลิตได้ไม่ต่างกับประเทศไทย ส่วนภาคกลางขาดแคลนข้าวมากต้องซื้อข้าวที่ผลิตจากภาคใต้และลุ่มแม่น้ำโขงของประเทศในอดีตรัฐบาลแต่ละบ้านจะมีสมุดบันทึกเพื่อจดว่าจะรับข้าวและแลกเปลี่ยนข้าวได้จำนวนเท่าใด มีคู่มือแลกเปลี่ยนข้าวและเนื้อสัตว์ เป็นต้น ดังนั้น รัฐบาลเห็นว่านโยบายแบบเก่าไม่มีประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงปรับเปลี่ยนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหม่ ปัจจุบันมีการแบ่งที่ดินให้กับประชาชนทำกิน ทำให้สามารถผลิตข้าวได้จำนวนมากขึ้น การผลิตข้าวของประชาชนมีให้เลี้ยงครอบครัวอย่างเดียว แต่สามารถขายได้ รัฐบาลให้การช่วยเหลือประชาชนด้านการผลิตข้าวและการชลประทาน ปัจจุบันเวียดนามสามารถส่งออกข้าวไปขายทั่วโลก และปลูกข้าวได้เป็นอันดับสองรองจากประเทศไทย ปีนี้ส่งออกข้าวได้จำนวน ๖ ล้านตัน

ด้านอุตสาหกรรม และการลงทุนจากต่างประเทศ

ปี ค.ศ. ๑๙๘๖ ประเทศเวียดนามมีนโยบายปฏิรูปประเทศแบบใหม่ เรียกว่า นโยบาย โค้ย เหมย (DOI MOI) และปี ค.ศ. ๑๙๘๗ มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศทำให้เวียดนามดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุน รวมทั้งนักลงทุนจากประเทศไทย ทำให้เวียดนามมีแหล่งเงินทุน ก่อนหน้านั้นเวียดนามขาดแคลนเงินทุน นอกจากนี้เวียดนามมีนโยบายเศรษฐกิจระดับเอ็กซอน ปัจจุบันเศรษฐกิจระดับเอ็กซอนทำให้มีการลงทุนมากขึ้น โดยเรียนรู้ประสบการณ์จากประเทศไทย

นอกจากนี้ เวียดนามมีนโยบายเปิดประเทศ โดยเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน มีการลงทุนกับประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น ที่ให้การสนับสนุนประเทศเวียดนามมากขึ้น เข้าเป็นสมาชิก APEC มีความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกด้วยดี และเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) เป็นต้น เคยมีเลขาธิการองค์การการค้าโลกเป็นคนไทย จึงมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเวียดนาม เวียดนามเปิดประเทศเพื่อการลงทุนและนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ปัจจุบันส่งออกสินค้า ๗๐ % ของ GDP

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามทำได้อย่างรวดเร็ว แต่ยังมีปัญหาด้านโครงสร้างเศรษฐกิจและคุณภาพสินค้า รวมทั้ง ด้านสาธารณสุขโลกที่ยังไม่ดีพอ ปัจจุบันเวียดนามประสบปัญหาด้านการจราจร สภาพแวดล้อมที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร

ด้านแรงงาน

ปี ค.ศ. ๑๙๘๗ เวียดนามออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุน เอื้อประโยชน์ให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศเวียดนามมากขึ้น กฎหมายส่งเสริมการลงทุนดังกล่าวมีความพร้อมระดับโลก โดยกำหนดรูปแบบการลงทุน ๑๐๐ % รวมทั้งรูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศ จึงเป็นการประกันคุณภาพการลงทุนให้ต่างชาติที่มาลงทุนไม่ให้เกิดความเสียหาย มีการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ตลอดจนการจ่ายภาษี บางสาขาของธุรกิจมีการลดภาษีนำเข้า ๑๐ % หรือลดภาษี ๒๐ - ๒๕ % เมื่อมีนโยบายสนับสนุนผู้ลงทุนจากต่างชาติทำให้นักลงทุนในประเทศของเวียดนามขัดแย้งกับรัฐบาลว่าเหตุใดจึงเอื้อประโยชน์ให้นักลงทุนจากต่างชาติมาก และมีการพัฒนากฎหมายส่งเสริมการลงทุนเป็นระยะเพื่อสอดคล้องกับการเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ มีการแก้ไขกฎหมายการลงทุนใหม่ โดยสนับสนุนผู้ลงทุนทั้งในประเทศและผู้ลงทุนจากต่างประเทศเพื่อคุ้มครองสิทธิผลประโยชน์ให้กับผู้ลงทุน ส่งเสริมและให้สิทธิพิเศษการลงทุน ทำให้สาขาการลงทุนมากขึ้นเห็นว่าไม่แตกต่างกับประเทศไทยที่การลงทุนระหว่างประเทศมีทั้งประสบความสำเร็จและมีปัญหา ปัญหาที่พบคือการลงทุนบางจังหวัดกับผู้ลงทุนต่างชาติจะเกิดปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจทำให้จำนวนของการลงทุนลดลงได้ แม้ขณะนี้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจทั่วโลกเวียดนามยังเป็นประเทศที่น่าลงทุน ประเทศไทยลงทุนในเวียดนามเป็นอันดับ ๘ ของโลก และเป็นอันดับ ๓ ของทวีปเอเชีย

ด้านอื่นๆ

การส่งออกข้าวของเวียดนาม แม้เวียดนามเป็นประเทศที่ผ่านสงคราม ขาดแคลนเงินทุน มีปัญหาและพัฒนาการส่งออกข้าวเป็นอันดับสองรองจากประเทศไทย โดยปัจจุบันส่งออกไปประเทศแถบทวีปแอฟริกา ทวีปเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เป็นต้น ปีนี้ส่งออกข้าวได้จำนวน ๖ ล้านตัน ข้าวมีหลายชนิดไม่ต่างจากประเทศไทยขึ้นกับสภาพภูมิอากาศ และภูมิภาค

นักลงทุนจากประเทศไทยสนใจเข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนามมีหลายสาขาขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ลงทุน เช่น ลงทุนด้านโรงแรม เป็นต้น ปัจจุบันการเดินทางของผู้ลงทุนจากประเทศไทยมีความสะดวกในด้านคมนาคม โดยเดินทางจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยไปยังภาคกลางของเวียดนาม และชาวเวียดนามที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยก็เข้าไปลงทุนในเวียดนาม เป็นต้น

บทบาทของคณะกรรมการเศรษฐกิจในการให้การช่วยเหลือเกษตรกรนั้น ประเทศเวียดนามให้ความสำคัญกับเกษตรกรมาก จำนวน ๗๐% ของประชากรประเทศเวียดนามประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร คณะกรรมการเศรษฐกิจมีบทบาทและนโยบายพัฒนาเกษตรและพัฒนาความยากจนของประชาชนในประเทศหาแหล่งเงินทุน ให้ความสำคัญแก่เกษตรกร และประชาชนที่ยากจน คือ สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการลงทุน การชลประทาน การคมนาคมในระยะยาว ตลอดจนนโยบายด้านวัฒนธรรม พัฒนาเศรษฐกิจในชนบท โดยเฉพาะพัฒนาประชาชนที่อาศัยแถบภูเขา ปัจจุบันประชาชนชาวเวียดนามที่อาศัยในชนบทได้รับการดูแลจากรัฐบาลมากขึ้น ซึ่งคณะกรรมการเศรษฐกิจของเวียดนามมีส่วนในการสนับสนุนผลักดันมาก

นอกจากนี้ ประชาชนในชนบทสามารถปลูกข้าวได้มาก เงินที่ได้จากการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติเอื้อประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในชนบทคือรายได้จากการจำหน่าย ปัจจุบันรัฐบาลของเวียดนามมี ๓๐ โครงการที่ใช้ในการพัฒนาชนบท

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๐ ประเทศเวียดนามจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุม AIPA จะได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และยินดีให้ข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการจากประเทศไทย

ช่วงท้ายของการสนทนาหัวหน้าคณะเดินทางกล่าวขอบคุณรองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจและคณะที่ให้การต้อนรับและบรรยายสรุป พร้อมกับกล่าวชมเชยประเทศเวียดนามที่พยายามพัฒนาประเทศในขณะที่เกิดปัญหาภายในประเทศ และประสบผลสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ทำให้เป็นประเทศที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และให้รายละเอียดข้อมูลกับคณะกรรมการเป็นอย่างดี พร้อมกล่าวเชิญรองประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจเยือนประเทศไทย เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน พร้อมมอบของที่ระลึกให้รองประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจของเวียดนาม

บทที่ ๔

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

๑. ทำให้ได้รับทราบถึงนโยบายการปฏิรูปประเทศเวียดนาม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศและสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ลงทุนจากต่างประเทศเข้าไปลงทุนในเวียดนาม โดยออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ลงทุนต่างชาติ ทำให้ประเทศเวียดนามมีรายได้ มีแหล่งเงินทุน มีการจ้างแรงงาน และรายได้ด้านภาษีจากผู้ลงทุนจากต่างประเทศนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มีการส่งออกสินค้าสำคัญหลายชนิด เช่น ข้าว เป็นต้น แม้ว่าประเทศเวียดนามจะเป็นประเทศที่เคยเกิดสงคราม และมีการปฏิวัติทางภาคได้มาเป็นเวลาหลายปีก็ตามแต่สามารถพัฒนาประเทศได้

๒. คณะกรรมการเศรษฐกิจ สภาแห่งชาติเวียดนามมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามในโครงการต่าง ๆ ผลักดันให้ประเทศมีการพัฒนาที่ดีขึ้น จึงควรที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างคณะกรรมการทั้งสองประเทศต่อไป

๓. คณะกรรมการเศรษฐกิจของเวียดนามให้ความสำคัญกับประเทศไทยมาก ระหว่างกันสนทนาจะกล่าวถึงประเทศไทยหลายประการทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การผลิตสินค้าเกษตร เช่น ข้าว การลงทุนของนักลงทุนชาวไทยในเวียดนาม เป็นต้น

๔. คณะกรรมการได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนชาวเวียดนามทั้งในกรุงฮานอยและนอกเมืองที่มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ทำการเกษตรได้ดี เห็นพื้นที่การปลูกข้าวจำนวนมากตลอดเส้นทางที่ผ่านเพราะมีแหล่งน้ำและปริมาณฝนตกเพียงพอกับการปลูกข้าวได้เป็นอย่างดี

๕. ประเทศเวียดนาม เป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศมาท่องเที่ยวประเทศเวียดนามจำนวนมาก แม้สภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกในปัจจุบันก็ตาม โดยดูจากสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น โชว์การแสดงหุ่นกระบอกน้ำมีนักท่องเที่ยวเข้าชมเต็มทุกที่นั่ง และล่องเรือชมธรรมชาติอ่าวฮาลองเบย์

๖. การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการ ทำให้กรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เดินทางไปศึกษาดูงานตามกำหนดการ ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อภารกิจของคณะกรรมการได้เป็นอย่างดี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการเศรษฐกิจ สภาแห่งชาติเวียดนามให้การต้อนรับ และให้ความสำคัญต่อการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แม้ว่าเป็นช่วงระยะเวลาที่มีคณะกรรมการหลายคณะเดินทางไปศึกษาดูงานเวียดนามก็ตาม เช่น ให้การต้อนรับคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยที่เดินทางไปเมื่อสัปดาห์ก่อน และยังมีคณะกรรมการอื่นอีกก็ตาม โดยให้ข้อมูลการพัฒนาประเทศเวียดนามได้อย่างดี หากคณะกรรมการเศรษฐกิจเวียดนามเดินทางมาศึกษาดูงานประเทศไทยควรให้การต้อนรับเป็นอย่างดีเช่นกัน

๒. ประเทศเวียดนามมีปัญหาด้านการจราจรทั้งในกรุงฮานอยและนอกเมือง โดยประชาชนมีการใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะเดินทางจำนวนมาก แต่ผู้ขับรถโดยสารให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด โดยขับรถในอัตราความเร็วนอกเมืองไม่เกิน ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้ทำให้การเดินทางล่าช้าก็ตาม ดังนั้นควรนำมาใช้กับประเทศไทยให้ผู้ขับรถมีความสำนึก และปฏิบัติตามกฎจราจรที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อลดอุบัติเหตุทางรถยนต์ในปัจจุบันที่มีอัตราสูง

๓. การเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมการในต่างประเทศทุกครั้งทำให้คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่าง ๆ ทั้งสภาพการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น สอดคล้องกับภารกิจ และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ